

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

2. kontor – kontoret for kontrolstyring

29.05.2009

J.nr.: 2009-20-212-00007/PSN/VIH/TLJ/EEP

Notat om Fødevarestyrelsens kommentarer til Fødevarekontroludvalgets bemærkninger i forbindelse med Revisionsrapporten ”Fødevarestyrelsens kontrol med fødevarer, dyrevelfærd og dyresundhed i 2008”.

Revisionsenheden har udarbejdet en rapport vedrørende Fødevarestyrelsens kontrol i 2008 med fokus på indførsel til Danmark af produkter og dyr fra såvel EU som tredjelande.

Fødevarestyrelsen har noteret sig med tilfredshed, at rapporten konkluderer, at importkontrollen gennemføres i overensstemmelse med retningslinjerne for kontrollen, og at styrelsen har styringsredskaber til at sikre, at lovgivningen overholdes. Tilbagekaldelse af importerede fødevarer, der udgør en sundhedsmæssig risiko, er blandt andet et område, hvor kontrollen er effektiv og gennemføres i overensstemmelse med instrukserne. I rapporten nævnes det også, at Fødevarekontrollens rejsehold har haft en betydelig rolle i forbindelse med opsporing af ulovlig import.

I rapporten er der også nævnt områder, hvor der efter Revisionsenhedens vurdering kan strammes op og ske forbedringer, som f.eks. ulovlig import og kontrol med lagervirksomheder.

Nedenfor er anført Fødevarestyrelsens bemærkninger til Fødevarekontroludvalgets bemærkninger. Det fremgår også, om styrelsen agter at foretage sig noget i anledning af kritikken ligesom allerede igangsatte og planlagte initiativer er nævnt.

Ulovligt importerede fødevarer

Fødevarekontroludvalget finder, at Fødevarestyrelsen bør sætte strategisk fokus på at opspore ulovlig import og lave fælles kampagner med politi og SKAT.

Fødevarestyrelsen skal bemærke, at uanset at ulovlig import ikke specifikt er anført som et strategisk mål i delstrategien for kontrol med importerede fødevarer af animalsk oprindelse, så har Fødevarestyrelsen i de senere år via bekendtgørelser og cirkulærer øget fødevareregionernes fokus på at identificere og beslaglægge animalske fødevarer, der forsøges indsmuglet.

Fødevarestyrelsen har endvidere i de senere år i samarbejde med Skat intensiveret opsporingsarbejdet mod ulovlig import, dels ved kommerciel import via havne og lufthavne med grænsekontrol, dels ved import af ikke-kommercielle dyr og animalske produkter til brug i egen husholdning via andre indgangssteder til Danmark.

Fødevarestyrelsen bistår endvidere politiet og Skat i deres fælles kontrolkampagne ved Danmarks grænse til Tyskland (landegrænsen samt færgelejerne i Rødby og Gedser). Fødevarestyrelsens bistand vedrører alene kontrol af lasten i mistænkelige fødevaretransporter.

Grænsekontrol og sikring af den danske dyresundhed

Fødevarekontroludvalget nævner, at grænsekontrollen bør have de fornødne retningslinjer og redskaber til at udtage blodprøver på levende dyr, der importeres til Danmark. Udvalget nævner endvidere, at fødevareregionerne bør have fokus på ved stikprøve at kontrollere levende dyr, der indføres til Danmark.

Fødevarestyrelsen prioriterer den dyresundhedsmæssige kontrol med importerede dyr meget højt. Fødevarestyrelsen skal bemærke, at styrelsen har udstedt cirkulære nr. 9244 af 19. maj 2009 om veterinærkontrol ved indførsel af levende dyr. Cirkulæret fastsætter bl.a. kravene til stikprøvevis udtagning af blodprøver af klovbærende dyr og dyr af hestefamilien til serologisk laboratorieanalyse. Der er kun EU-krav til laboratorieanalyse af blodprøver fra hov- og klovdyr.

Fødevarestyrelsen vil derudover i indeværende år udarbejde detaljerede retningslinier til grænsekontrollen om, hvilke specifikke dyresygdomme, grænsekontrollen skal foretage analyse af, samt frekvensen af hver enkelt af disse analyser.

Kontrol af kontorimportører

Fødevarekontroludvalget nævner, at de regionale fødevareafdelinger både internt i regionerne samt på tværs heraf bør have faste procedurer for, hvordan kontrollen i importvirksomhedernes kontorer og lagrer koordineres, så kontrollen med dokumenter og fødevarer kan blive udført samtidigt.

Fødevarestyrelsen finder, at koordineringen af kontrollen mellem kontor- og lagervirksomhed er meget vigtig, hvis kontrollen med potentielt ulovlige fødevarer skal være effektiv. Fødevarestyrelsen er imidlertid af den opfattelse, at koordineringen af kontrollen primært bør være risikoorienteret således, at koordineringen kan ske hurtigt og effektivt i tilfælde af mistanke om overtrædelser eller uregelmæssigheder eller konkrete konstateringer af overtrædelser eller uregelmæssigheder på fødevarelovens område.

Fødevarestyrelsen vurderer, at de eksisterende retningslinier for denne koordinering er tilstrækkelige. Samtidig er Fødevarestyrelsen af den opfattelse, at rejseholdets indsats udgør en væsentlig aktivitet i målet om at styrke og koordinere importkontrollen. Koordineringen af kontrollen mellem kontor- og lagervirksomhed vil derfor fortsat være et fokusområde for fødevareafdelingerne i kontrollen med importerede fødevarer.

Fødevarestyrelsens organisering af fødevarekontrollen

Fødevarekontroludvalget rejser kritik af Fødevarestyrelsens organisering af fødevarekontrollen, som bevirker, at det ikke er muligt for styrelsen at opføre, hvor stor en del af kontrollen i virksomhederne, der er rettet mod importerede og indførte varer.

Fødevarestyrelsen finder, at importkontrollen som udgangspunkt er organiseret hensigtsmæssigt. Det er korrekt, at kontrol med import bl.a. indgår som en integreret del af den ordinære kontrol med fødevarevirksomheder på samme måde, som kontrol med alle andre lovgivningsområder. Det

er i denne sammenhæng vigtigt at understøtte, at en væsentlig del af importkontrollen foregår i forbindelse med den veterinære grænsekontrol, og at importkontrollen ved de ordinære kontrolbesøg derfor kun udgør en mindre del af den samlede indsats på importområdet.

Fødevarestyrelsen holder fast i, at organisering af importkontrollen som en integreret del af den ordinære kontrol er hensigtsmæssig, idet import er én blandt flere aktiviteter, som en virksomhed udøver. Det betyder endvidere, at kontrolresultaterne registreres og opgøres efter samme retningslinier som kontrol med andre lovgivningsområder, hvilket er væsentligt i forhold til dokumentation og offentliggørelse af kontrolresultaterne.

Fødevarestyrelsen vurderer samtidig, at det vil skabe u hensigtsmæssige og bureaukratiske forretningsgange, hvis de tilsynsførende skal foretage særskilt registrering af den tid, der under et kontrolbesøg bruges f.eks. til kontrol af regelefterlevelse på importområdet eller et andet lovgivningsområde. Fødevarestyrelsen finder derfor ikke anledning til, på baggrund af revisionsrapporten, at ændre i organisering af kontrollen eller i procedurerne for registrering af kontrolresultater.

Fødevarestyrelsen vurderer, at der er anvendt 4 mio. kr. på styrket importkontrol i 2008 i overensstemmelse med bevillingen. Fødevarestyrelsen har løbende fulgt op på, at de initiativer, der er iværksat med henblik på at implementere fødevarerforliget, bliver udført i regionerne, blandt andet gennem gennemgang af kontrolrapporter m.v.

Effektstyring

Fødevarekontroludvalget bemærker, at Fødevarestyrelsen tager del i et projekt, der skal afklare, om der skal implementeres effektstyring i styrelsen, og at udvalget ser frem til, at effektstyring implementeres i Fødevarestyrelsen.

Fødevarestyrelsen tager del i et arbejde, som er påbegyndt i 2008 i Fødevareministeriet vedr. opstilling af effektmål og opgavehierakier i forbindelse med effektstyring i koncernen. Modellen for effektstyring er i en udviklingsfase, hvor brugen af modellens styringsværktøjer pt. forsøges anvendt på et begrænset plan.

Håndtering af EU-restriktioner

Fødevarekontroludvalget finder, at styrelsen bør rapportere til EU-kommissionen som påkrævet. Udvalget finder dog samtidig, at det udfra en risiko- og behovsvurdering ikke var ufornuftigt, at Fødevarestyrelsen undlod at lave analyser for forbudte GMO i ris og risprodukter fra Kina.

Fødevarestyrelsen skal oplyse, at styrelsen har indberettet resultaterne af aflatoksinkontrollen til Kommissionen.

Fødevarestyrelsen vil i indværende år påbegynde indberetning af analyseresultater af den øvrige restriktionskontrol af fødevarer til Kommissionen i overensstemmelse med de regler, der gælder på området.

Fødevarestyrelsen har med tilfredshed noteret sig udvalgets kommentarer vedr. analyser for forbudte GMO i ris og risprodukter fra Kina.

Supervision af grænsekontrollen

Fødevarekontroludvalget anbefaler, at Fødevarestyrelsen overvejer, om supervisionen af grænsekontrollen er organiseret bedst muligt.

Fødevarestyrelsen skal bemærke, at styrelsen løbende overvejer om styrelsens opgaver, herunder supervision af grænsekontrollen, er organiseret mest hensigtsmæssigt.

Fødevarestyrelsen finder det for nærværende mest hensigtsmæssigt, at det er kontrolchefen, der har det direkte ansvar for grænsekontrollen, og som fører tilsyn med grænsekontrolstedet, som foretager supervisionen af grænsekontrollen.

Fødevarestyrelsen finder, at denne organisering af supervisionen bidrager med større indsigt i veterinær grænsekontrol hos den superviserende end hvis supervisionen blev udført regionalt.

TRACES

Fødevarekontroludvalget bakker op om Revisionsenhedens anbefaling om, at Fødevarestyrelsen sætter fokus på fødevareregionernes brug af TRACES som støtte til kontrollen i importvirksomhederne. Fødevarekontroludvalget finder tillige, at de tilsynsførendes kompetencer til at anvende TRACES til kontrollen i importvirksomhederne bør forbedres.

Fødevarestyrelsen skal bemærke, at TRACES ikke er et hovedredskab i relation til kontrollen med importvirksomheder, men derimod primært et redskab i forbindelse med grænsekontrol samt ved samhandel af levende dyr. Fødevareafdelinger kan anvende TRACES som et supplement i planlægning af kontrolarbejdet, men der vil som hovedregel ikke være behov for i de daglige rutiner at anvende TRACES. Fødevarestyrelsen finder, på baggrund af styrelsens erfaringer i det daglige arbejde, at Revisionsenheden har overvurderet nytten af TRACES i forbindelse med kontrol af importvirksomheder.

Fødevarestyrelsen er dog enig i, at der i TRACES er et udviklingspotentiale, og at styrelsen støtter en videreudvikling af TRACES. TRACES er dog for indeværende ikke et hovedredskab til kontrollen af importvirksomheder.